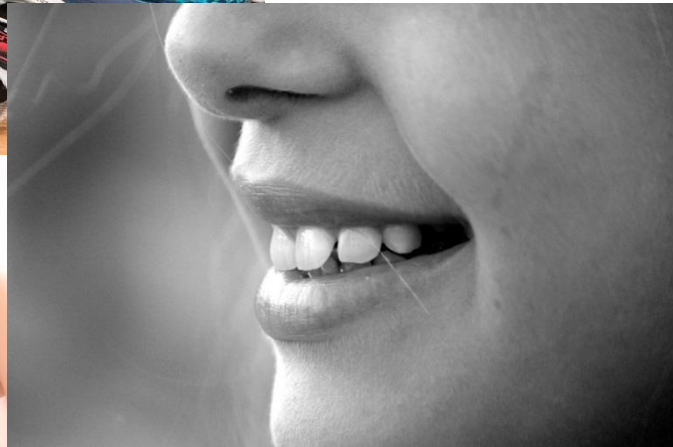

Elintapaohjauksen palvelutarjotin

Leea Järvi
20.2.2020

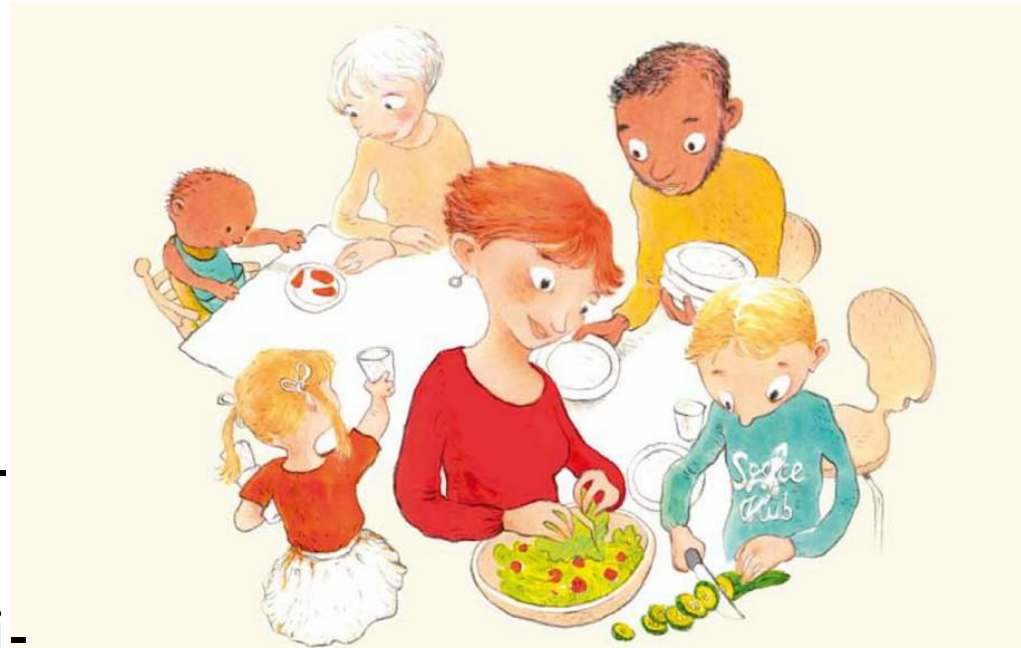

Esityksen sisältö

- Taustaa, miksi palvelutarjotin, mitä sen sisällöksi
- Kartoitus kuntien palvelutarjotintilanteesta (Liisa Kytölä)
 - Toteutus ja sisältö
 - Havainnot / tunnelmat kartoitushaastatteluista
 - Kehittämideoita
- Esimerkkejä palvelutarjottimista
- Elintavat kuntien hyvinvointisuunnitelmissa

Palvelutarjottimen tarkoitus

- Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiirissä (PPSHP) kootaan elintapaohjauksen palvelutarjotinta.
- Työ on aloitettu VESOTE-hankkeessa (Vaikuttavaa elintapaohjausta sosiaali- ja terveydenhuoltoon poikkihallinnollisesti 2017-2018).

PPSHP:n elintapaohjauksen palvelutarjotin

- Elintapaohjauksen palvelutarjotin kootaan PPSHP: verkkosivuille. Kunnat / kuntayhtymät kokoavat tiedot omille verkkosivuille ja tiedot linkitetään PPSHP:n verkkosivuille.

[Etusivu](#) > [Ammattilaisille](#) > [Terveystiedon edistäminen](#)

Terveystiedon edistäminen

Ammattilaisille

Kansalaisille

Mitä tarjottimelle?

- Elintapaohjauksen palveluita ovat esimerkiksi:
- Erilaiset ohjatut ryhmät (painonhallintaryhmät, Tulppa -ryhmät, liikuntaryhmät)
- Elintapoihin liittyvät oppaat ja esitteet sekä neuvonta.

Palvelutarjottimen hyödyt

Elintapaohjauksen palvelutarjotinta voivat hyödyntää niin ammattilaiset kuin kuntalaiset

- Ammattilaiset työvälineenä asiakas- /palveluohjauksessa
- Asiakas /potilas löytää elintapaohjauspalvelut kootusti yhdestä paikasta

Yhteistyö ja hyvät käytännöt

- Hyvät käytännöt ja toimintamallit leviävät helpommin, kun ne on koottu johonkin yhteen paikkaan
- Palvelutarjottimen tarkoituksena on myös nostaa esiin alueellista elintapaohjauksen työtä ja parantaa yhteistyötä toimijoiden välillä.

Kartoitus PPSHP:n kuntien palvelutarjottimista, Liisa Kytölä, kesä 2019

- Kutsu lähetettiin ensisijaisesti kunnan hyvinvointiyhdyshenkilölle (+ hoitotyön johtajat, palveluesimiehet ja liikuntatoimi).
- Hyvinvointiyhdyshenkilö kokosi osallistujat
- Rajaukset
 - Huomioitiin julkisen ja kolmannen sektorin palvelutarjonta, ei yksityisten (paitsi jos kunta /kuntayhtymä ostanut yksityiseltä palvelut).
 - Keskityttiin seuraaviin elintapoihin: ravinto/painonhallinta, liikunta, uni/lepo, suunterveys sekä tupakkatuotteet ja päihteet.
 - Elintapaohjauksen palveluita ovat esimerkiksi erilaiset ohjatut ryhmät (painonhallintaryhmät, Tulppa -ryhmät), elintapoihin liittyvät oppaat ja esitteet sekä neuvonta.

- Lähes kunnat kaikki reagoivat kutsuun ja 26 /29 kunnan kanssa kartoitus toteutettiin
- Asiaa pidettiin tärkeänä ja asia oli monessa kunnassa vireillä nettisivu-uudistus
- Haastattelua kiiteltiin: mielenkiintoinen keskustelu, tarpeellinen hoksauttaja...
- Jo palaverin järjestäminen ja toteutus avasi silmiä asialle ja sen laajuudelle (mm. olisi pitänyt se ja se henkilö kutsua mukaan, lähdettiin ideoimaan)

Kartoituspalaverin keskusteluteemat

Palvelutarjottimen nykytilanne

- Mitä palveluita tarjolla
- Miten palvelut on esitetty nettisivuilla /palveluohjaus

Palvelutarjottimen kehittäminen ja tulevaisuus

- Näkemykset omasta palvelutarjottimesta (hyödyt /kehittämiskohteet)
- Näkemykset maakunnallisesta palvelutarjottimesta

**Mitä
elintapa-
ohjauksen
palveluita
kunnassa on
tarjolla**

- Useimmin ravintoon /painonhallintaan ja liikuntaan liittyen
 - Kunnan tarjoamat liikuntaryhmät /-neuvonta yleensä kaikille avointa, esim. ikäryhmittäin kohdennetut ryhmät
 - Painonhallintaryhmät periaatteessa kaikille avoimia, mutta usein tietyt kriteerit vaaditaan esim. tietty painoindeksi
 - Kolmas sektori vahvimmin esillä liikunnan ja yleisen hyvinvoinnin osalta ja yhteistyökumppanina esim. tapahtumien osalta
- Harvemmin uneen /lepoon, suunterveyteen tai päihteisiin /tupakkatuotteisiin
 - Harvemmin ainakaan erikseen /ryhmämuodossa, vaan nämä esillä useammin muun palvelun ohessa (esim. tapahtumat, vastaanotot, luennot)

Miten palvelut on esitetty kuntien nettisivuilla?

- Vaihtelevalla tavalla ja vaihtelevassa laajuudessa esillä
 - Osalla elintapaohjaus tms. sivu olemassa, osalla palvelut muualla esitettynä, usein eri nettisivuilla hajallaan
 - Osalla kunnista nettisivuille koottu lähinnä yleistä tietoa elintavoista, osalla infoa (myös) ajankohtaisista asioista kuten ryhmistä ja osalla tietoa hyvin karsitusti
 - Pienemmissä kunnissa perinteiset väylät(kin) tärkeitä,
 - esim. paikallislehti tai henkilökohtainen kontakti

**Näkemykset ja
kokemukset
kuntien tai
kuntayhtymien
palvelutarjot-
timesta**

- Nähtiin lähtökohtaisesti hyväksi,
- Helpottaisi palveluiden löytämistä ja palveluohjausta
- Sisällön suhteen ajatukset vaihtelivat:
 - yleistä, pysyvää tietoa vs. ajankohtaista tietoa (päivitys),
 - kuntalaisen hyvinvointi vs. potilaslähtöisyys näkökulmana
- Kehittämistarpeita ja –ideoita tarjottimen kehittämiseen ja tekemiseen liittyen oli paljon,
 - Mm. tarjottimen sisältö, linkitykset, sijainti, sivujen tekninen toteuttaminen
- Monessa kunnassa sivujen uudistaminen työn alla tai suunnitteilla

Näkemykset maakunnallisesta palvelutarjottimesta

- Tunnettiin vaihtelevasti
- Nähtiin hyväksi, etenkin ammattilaisille ja tiedonvaihdon kannalta (mitä muualla tehdään)
- Keskeistä, että tarjotin löydetään – linkitykset, hakusanat, ”mainostaminen”
- Kehittämisideoita niin sisältöön (ei pelkkä kuntalistaus) kuin ulkoasuun (värit, kuvat) liittyen

Keskeiset havainnot - yleiset huomiot

Kuntien välillä huomattavia eroja

- Joissain kunnissa asia selvästi vieraampi, myös valmiudet vaikuttavat olevan erilaisia
- Kunnat erilaisia, mm. Oulu (verrokkina muut suuret kaupungit)
- Kuntayhtymät ja kunnat, joissa terveystalvelut ostetaan yksityiseltä, hieman erilaisessa asemassa verrattuna muihin, esim. sivujen rakentaminen /linkitykset, roolit

Asiaan kannattaakin palata

Palvelutarjotin joka kuntaan ja lisäksi maakunnallinen tarjotin

Tavoitteena on, että jokaisella kunnalla /kuntayhtymällä on oma palvelutarjottimensa, lisäksi kootaan yksi maakunnallinen palvelutarjotin (täydentyvä tarjotin sairaanhoitopiirin [verkkosivuilta](#)).

Hyvinvoinnin palvelutarjotin

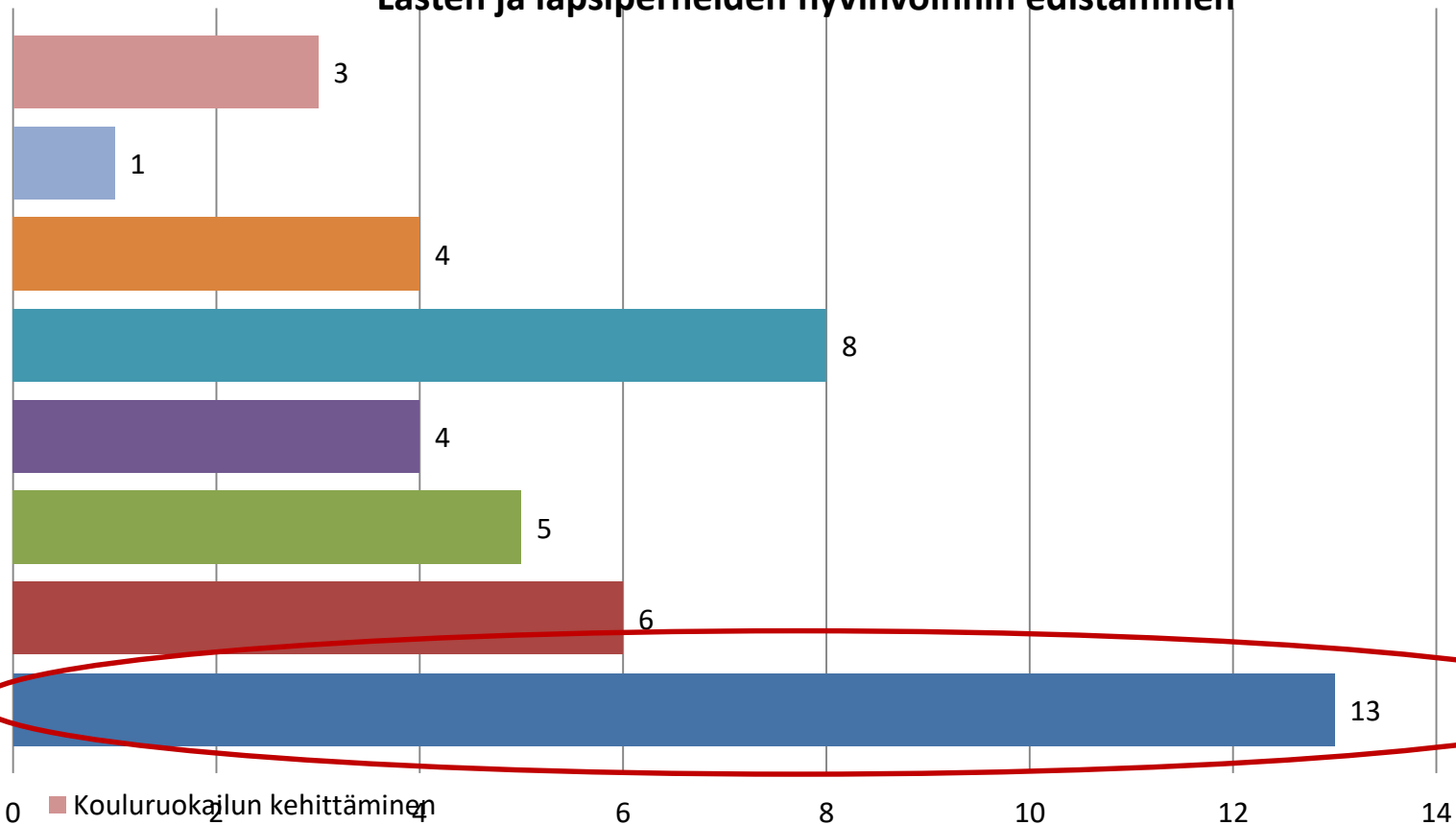
<http://palvelutarjotin.kainuu.fi/>

The screenshot shows a web browser window with the URL <http://palvelutarjotin.kainuu.fi/>. The page features a teal navigation bar with the following menu items: ETUSIVU aloita haku, Ohjeet, esite, media ja PALAUTE, Ajankohtaista NYT, Kuntakohtaiset linkit harrastuspalveluihin, Palvelun hintaan vaikuttavat asiat ja palvelusetelit, Laatu, valvonta ja päivitys, Asiakasohjaus, muu sähköinen asiointi sekä valtuutukset, TERVETULOLOA uusi palveluntuottaja, and Yhteystiedot. Below the navigation bar, there is a main heading: "Hyvinvoinnin palvelutarjotin on Sinulle vapaus valita, yrityksille ja järjestöille maksuton markkinapaikka sekä asiakasohjaajille näppärä työkalu." This is followed by a descriptive paragraph: "Palvelutarjottimelta löydät, vertaat ja arvioit arkipäivän lähipalvelusi, olipa ne julkisia, yritysten tai järjestöjen tuottamia - joko julkisesti tuettuja tai kokonaan itse maksettavia. Aloita valitsemalla paikkakuntasi, asiakasryhmä ja palvelun pääluokka alla olevasta valikosta. Kun löydät etsimäsi palvelun, tutki sinisestä INFO-pallostä palvelukuvaus ja tietoa mm. palvelun hintaan vaikuttavista asioista." Below this text is a search interface with two buttons: "Ohjattu haku" and "Vapaa tekstihaku". A highlighted box contains the text "Valitse alue, jolta palvelua haetaan" and a dropdown menu with "Valitse alue". Below this is a button labeled "Etsi palveluntuottajat".

Elintavat kuntien
hyvinvointikertomusten suunnitelmissa
18 kuntaa

LAPSET JA PERHEET

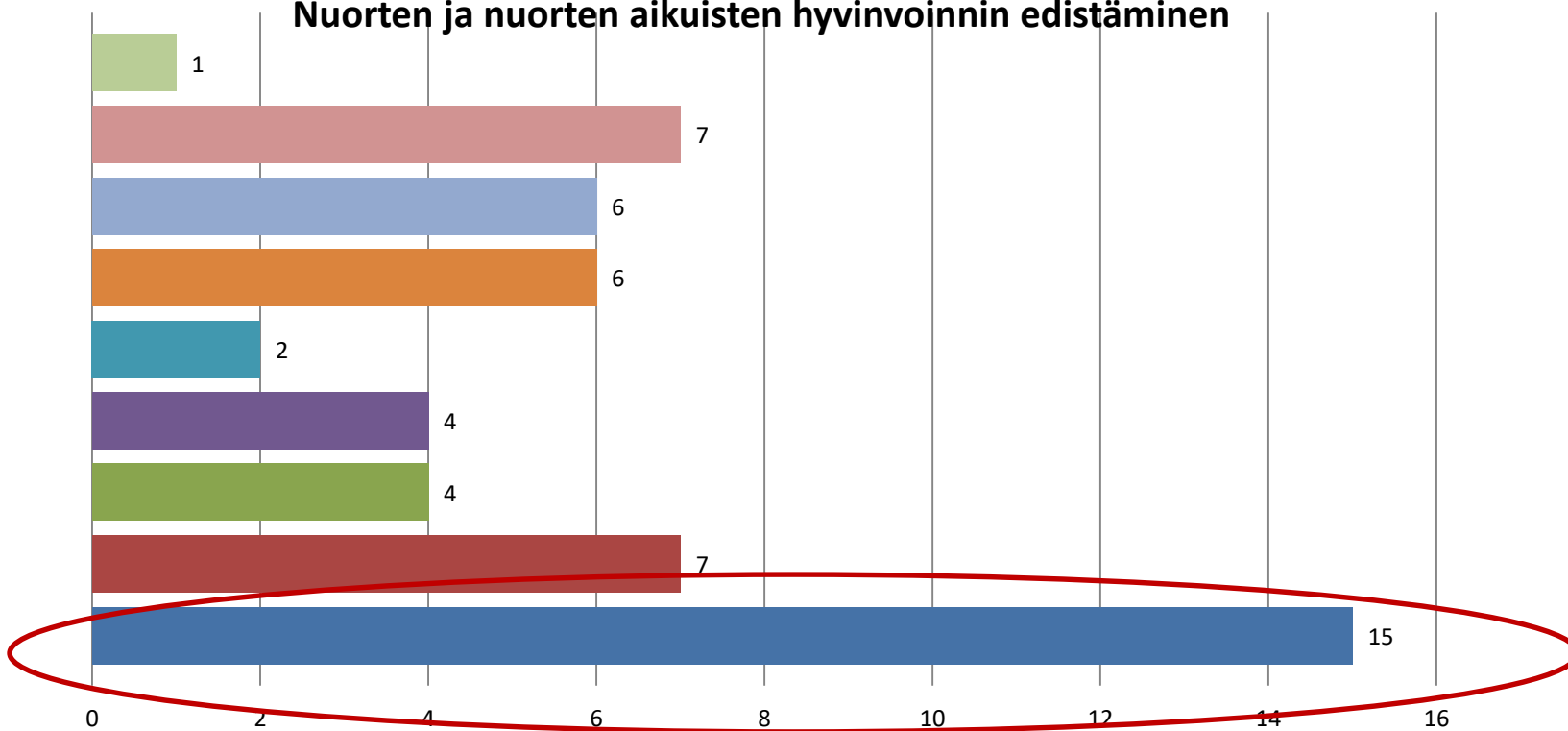
Lasten ja lapsiperheiden hyvinvoinnin edistäminen

- 0 3 4 6 8 10 12 14
- Kouluruokailun kehittäminen
- Lapsiperheiden ennaltaehkäisevien ja matalan kynnyksen sähköisten palvelujen kehittäminen
- Jokaisella lapsella on vähintään yksi harrastus
- Aktiivisuuden lisääminen arjessa ja vapaa-aikana
- Päihteiden käytön vähentäminen ja riskin tiedostaminen
- Terveelliset elintavat
- Terveelliset ruokatottumukset
- Lasten liikunta-aktiivisuuden lisääminen

NUORET JA NUORET AIKUISET

Nuorten ja nuorten aikuisten hyvinvoinnin edistäminen

■ Ennaltaehkäisyä tukevien sähköisten palvelujen kehittäminen

■ Päihteiden käytön vähentäminen ja riskien tiedostaminen

■ Vapaa-ajan aktivointi, jokaisella vähintään yksi harrastus

■ Vapaa-ajan aktivointi, jokaisella vähintään yksi harrastus

■ Seksuaaliterveyden edistäminen

■ Kouluruokailun edistäminen

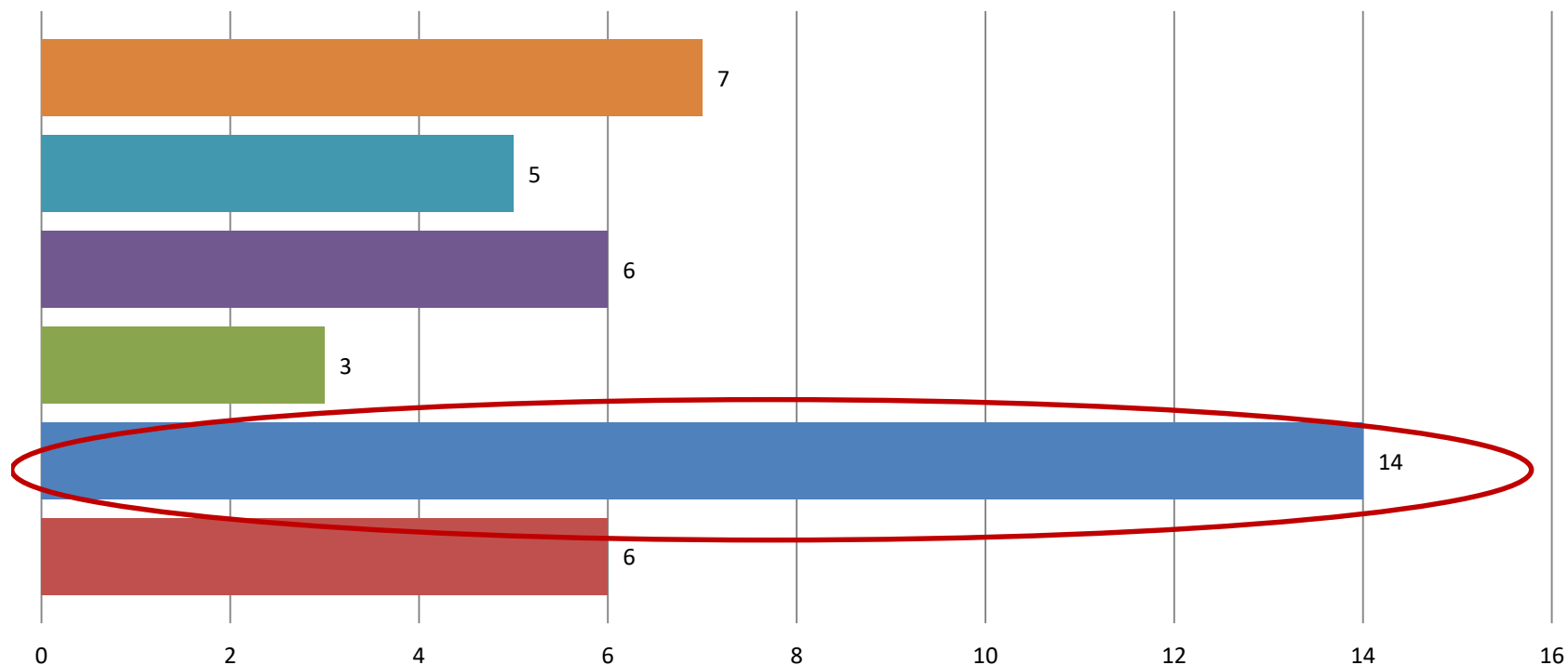
■ Terveyttä edistävät ruokatottumukset

■ Arjen hallinta ja terveelliset elintavat

■ Liikunta-aktiivisuuden lisääminen

TYÖIKÄISET

Työikäisten hyvinvoinnin edistäminen

■ Terveellisten elintapojen edistäminen

■ Tupakoinnin vähentäminen

■ Elintaparyhmät, elintapaohjaus (painon hallinta, ylipainon vähentäminen)

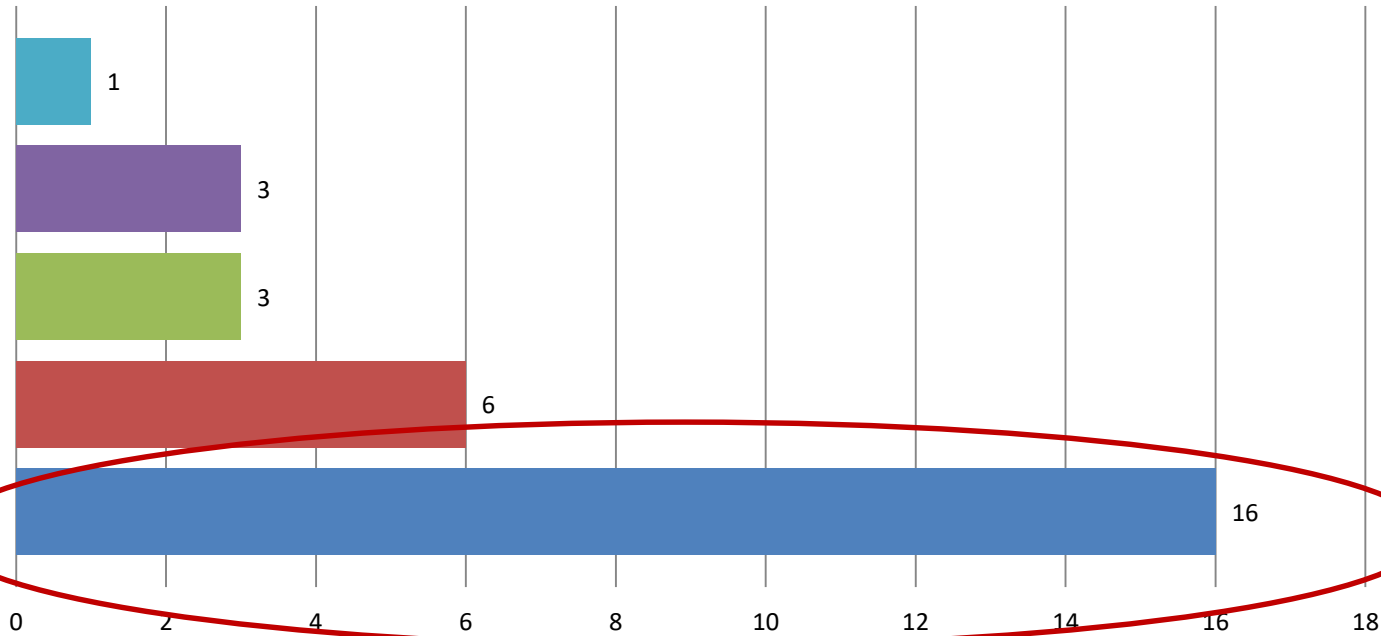
■ Terveelliset ruokatottumukset

■ Liikunta-aktiivisuuden lisääminen

■ Päihteiden käytön vähentäminen ja riskien tiedostaminen

IKÄIHMISET

Ikäihmisten hyvinvoinnin edistäminen ja toimintakyvyn tukeminen

■ Päihteet

■ Tapaturmien ennaltaehkäisy (kaatumisen ehkäisy)

■ Kotona pärjäämisen tukeminen (esim. ateriapalvelu)

■ Terveellinen ravitsemus, ravitsemustietouden lisääminen

■ Toimintakykyä ja terveyttä edistävä liikunta /toimintakyvyn tukeminen

Kiitos!
Leea Järvi
leea.jarvi@ppshp.fi

ppshp.fi